

בית כנסת בני ישראל

HEGEDŰS-CSÁKY-BENÉI JISZRÁÉL ZSINAGÓGA
és
BÉT SMUÉL TANHÁZ

ZSINAGÓGAI INFORMÁCIÓK
2025. március 23 – március 29.

Közvetlen link:

<https://us04web.zoom.us/j/6579029560>

ID szám: 6579029560

Password: 917838

BÉT SMUÉL TANHÁZ ZOOM ELŐADÁSAI:

23. vasárnap 18:00 Szerdócz Ervin: Hetiszakasz és háftára

24. hétfő 18:00 Schöner Alfréd: A Szentély makettje Kiskunhalason (19. század)

25. kedd 18:00 Róth László: A csodarabbik nyomában

26. szerda 18:00 Darvas István: A kommentárok világa

Hétköznapi imarend

vasárnap-péntek reggel zsinagóga	08:00
vasárnap-csütörtök este ZOOM	18:30

Sábbáti tudnivalók 2025. március 28 – március 29.

16:30	tanulás
17:30	istentisztelet a zsinagógában
09:00	szombat délelőtti istentisztelet a zsinagógában HETISZAKASZ: PEKUDÉ Sábát Háchodes Újhold hirdetés

Egy mondat a hetiszakaszról:

Pekudé

וְכַבֹּד ה' מָלֵא אֶת הַמִּשְׁכָּן

"...És az Örökkévaló dicsősége betöltötte a hajlékot..."

Mózes II.40.35.

KOMMENTÁR

Részlet Menáchem Meron: **Az élő Biblia** című könyvéből

PEKUDÉ

E hetiszakasz a főpap és a papok öltözkéivel foglalkozik. Ez a leírás másodszor fordul elő a Tórában - talán hangsúlyozva a jelentőségét...

A főpap közvetít Isten és Izráel között. Az év egyetlen napján, Jom Kippurkor mehet be a szentéjek szentéjébe, hogy bűnbocsánatért könyörödjön népe számára. A hetiszakaszban leírt főpapi öltözék arany és égszínkék szálakból szőtt, aranyból készült csengettyűkkel övezve. Ám Jom Kippurkor nem mehetett be a főpap a szentélybe "aranyos" ruhájában, mert az az aranyborjú emlékét idézte fel. Fehér gyolcs köpennyel cserélte fel öltözkéjét.

A főpap homlokát aranyból készült pánt díszítette, rajta Isten szent neve. E kimondhatatlan Nevet a főpap Jom Kippur napján a Szentek Szentélyében ejtette csak ki. Melldíszje aranyos keretben 13 különböző drágakőből állt. A köveken a tizenkét törzs neve díszelgett.

A főpapi öltözék e két része Isten és a tizenkét törzs nevével, szimbolizálta az Isten és Izráel közötti kapcsolatot.

A kohaniták, Áháron utódai voltak. A főpapok Áháron fiának, Elázárnak leszármazottai. De Salamon király elűzte az ebből a családból származó utolsó főpapot, Evjátárt Ánátotba és helyébe kinevezte Cádokot főpapnak, kinek utódai egészen a chasmoneusokig szolgáltak főpapokként. Az Ánátotba elűzött Evjátár egyik utóda volt Jeremiás próféta.

Matitjáhu utódai, a Chasmoneusok, maguk lettek a főpapok Cádok utódai helyett.

Ezt a tisztséget akkor is megtartották, amikor felvették a királyi címet. (Jochanán Horkanos, isz.e. 2.sz.). A Talmud bölcsei, akik nem akarták elismerni a nem Dávid házából való királyokat, csak úgy említik az első chasmoneus királyt, mint

Jochánán Hákohén Hágádol (a főpap).

A két tisztség, királyság és főpapság sokszor váltott ki ellentétet egymás között. Az ellentét legélesebb volt Alexander Jánáj (isz.e. 103-76) esetében. Az ő főpapi működése éles ellenzést váltott ki a bölcsek részéről. Két fia közül Horkanos örökölte a királyságot, Aristobulus a főpapságot.

De az utóbbi fellázadt bátyja ellen, király akart lenni, és a "döntőbíró" a polgárháborúban a római Pompeius volt. Így vette kezdetét a római uralom Júdeában (isz.e. 63).

A római uralom idején néha a főpap állt a Szanhedrin élén, felváltva a tisztséget az írástudó elnökkel. Azokról az időkről a maga is előkelő papi családból származó Josephus Flavius számol be. (Antiquitates Judeorum).

A hetiszakasz befejező része a pusztai szentély felállításával és felavatásával foglalkozik. "És lőn a második év első hónapjának első napján felállították a Szentélyt" (Miskán). (X.40/17.) Vagyis Niszán hó első napján, az egyiptomi kivonulás első évfordulóján lett felavatva a "vándor" szentély.

"Ez a hónap legyen számotokra a hónapok feje. Első legyen az év hónapjai között". (Ex. 12/2). Mind a mai napig Niszánnal kezdjük a hónapok felsorolását; bár az esztendő Tisri hó elsejével kezdődik. Ez az egyetlen hónap a zsidó naptárban, melynek héber neve van ("csodák"), a többi hónap neve babilóniai eredetű.

A hetiszakasz leírja, hogy a felavatás után Isten szelleme betöltötte a szent Sátor nappal felhő, éjjel tűzoszlop formájában. A Sátor adta a jelt Izráel fiainak a pusztában a tovább vonulásra, vagy a táborozásra. "Ha a felhő felszállt a Szentély fölött, Izráel fiai tovább vonultak" (Ex. 40/36). "Mert felhőben volt az Úr nappal és tűzben éjjel, egész Izráel szeme előtt, egész vándorlásuk alatt" (u.o. 3/8). Ezzel a mondattal fejeződik be nemcsak a hetiszakasz, hanem Mózes második könyve is (Exodus = kivonulás).

A hívők felállva hallgatják e mondatot, és felhangzik a kiáltás: "Cházák, cházák, vönitcházek!" Erősödünk (a Tórában)!

Az oldalt szerkesztette:

Schöner Alfréd

בית כנסת בני ישראל

BZSH Hegedús Templomkörzet

Benéi Jiszáél Zsinagóga

1136 Budapest, Hegedús Gyula u. 3.

06-30-644-9083, 06-1-340-5085

e-mail: hegedus@bzsh.hu;

<https://hegedus-zsinagoga.bzsh.hu/>